

універсум

Талант — це праця, знання — це сила

www.zu.edu.ua

facebook.com/zu.edu.ua

t.me/zueduua

№ 2 (190) лютий 2024 року // щомісячна студентсько-викладацька газета Житомирського державного університету імені Івана Франка

Розповсюдження безкоштовне

Зростання ЖДУ у рейтингу Впевнено рухаємося вперед!!!

Вітаємо колектив нашого університету з черговою перемогою. Ми піднялися на 5 сходинок в рейтингу UniRank українських університетів 2024 <https://www.4icu.org/ua/> та посіли 65 сходинку серед 192 закладів вищої освіти України. Це неакадемічний рейтинг закладів вищої освіти світу, який враховує популярність офіційних веб-сайтів університетів. Ранжування здійснюється з 2005 року з метою представити рейтинг популярності світових університетів і коледжів, заснований на популярності їх веб-сайтів з точки зору трафіку та довіри.

Прес-служба університету

Викладачі ЖДУ у грантовому проєкті Еразмус+

Зустріч учасників міжнародного грантового проєкту Еразмус+ «Модернізація університетських освітніх програм з іноземних мов на основі інтеграції з інформаційними технологіями» (DigiFLED) відбулась 30 січня 2024 в Університеті Тампере (Фінляндія).

Мета проєкту – покращити якість вищої освіти в Україні через посилення навчальних програм з вивчення іноземних мов, спираючись на інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ).

Житомирський державний університет імені Івана Франка представляють професор кафедри міжкультурної комунікації та прикладної лінгвістики Вікторія Жуковська (менеджер проєкту) та директор ННІ іноземної філології, доцент Марина Полховська (голова проєктної групи).

Серед інших учасників – представники десяти університетів з чотирьох країн Європи: Університету Тампере, Національного Університету Ірландії Мейнот, Університету Західної Македонії, Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, Державного вищого навчального закладу «Донецький державний педагогічний університет», Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Донецького національного університету імені Василя Стуса.

У перший день роботи учасники презентували свої заклади вищої освіти, робочі групи, залучені до проєкту, та окреслили свої площини відповідальності у межах проєкту. Спікери заходу обговорили робочі моменти щодо менеджменту проєкту, узгодили плани реалізації та подальші заходи. Чудовим завершенням першого дня зустрічі став офіційний прийом в меріі м. Тампере.

Другий день роботи в університеті м. Тампере (Фінляндія) був присвячений обговоренню фінансового плану проєкту. Учасники прослухали інформативну лекцію World Englishes, представлену професором університету м. Тампере Raiivi Rahta. Робочий день завершився World safe майстернею «Діджиталізація у навчанні іноземних мов: тренди, виклики та найкращі практики», організованою грецькими партнерами. У форматі «мозкового штурму» учасники визначили основні проблеми діджиталізації освіти, поділилися найкращим досвідом застосування ІКТ у навчанні іноземних мов та окреслили перспективи цього виду діяльності.

Вдячні організаторам та партнерам за творчу, дружню атмосферу. Із захватом спостерігаємо, як проєкт набирає обертів!

Прес-служба університету

Пролісок розквітнув у бліндажі...

Журнал соціальної та практичної психології

Раді повідомити, що наукове видання Житомирського державного університету імені Івана Франка «Журнал соціальної та практичної психології» рішенням Атестаційної колегії МОН від 21 лютого 2024 року внесено до переліку фахових видань України (категорія «Б») зі спеціальності 053 - психологія (<https://mon.gov.ua/.../prozatverdzhennya-rishen...>).

Головним редактором видання є професор кафедри соціальної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор психологічних наук Олег Мазяр.

Голова редакційної ради - професор кафедри соціальної та

практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор психологічних наук Віктор Кириченко.

Вітаємо психологічну наукову спільноту з цією подією! Це ще одне підтвердження високого професіоналізму психологічної наукової школи Житомирського державного університету імені Івана Франка.

VIVAT alma mater! VIVAT profesores! Офіційний сайт журналу - <https://journals.univ.zhitomir.ua/index.php/psy/home>

Тримаймося разом! Усе буде Україна!

Прес-служба університету

Можливість практики в Італії

Чудова можливість проходження міжнародної практики в Італії!

Якщо ви студент Житомирського державного університету імені Івана Франка, маєте амбіції відкрити для себе індустрію туризму, готельно-ресторанного бізнесу та гостинності або світ кулінарного мистецтва та стати професіоналом, але просто не знаєте, з чого почати, адже всюди потребують досвід, тоді чудовим початком для вас є участь у проєкті EuroEst!

14 лютого на соціально-психологічному факультеті відбулася презентація можливостей та переваг участі у цьому проєкті.

Проєкт EuroEst існує з 2018 року і за цей час встиг залучити партнерів з більш ніж 40 навчальних закладах по всій Україні. У 2018 році в рамках проєкту на практику поїхало 35 студентів, у 2021 році – 225, у 2022-2023 – понад 800. З кожним роком інтерес до співпраці зростає як серед нових університетів України, так і серед студентів.

Учасники проєкту їдуть на виробничу практику до одного з трьох регіонів Італії – Emilia-Romagna, Campania, Puglia.

Партнерами в Італії є різні структури сфери гостинності: від невеликих сімейних ресторанів до великих резортів – Grand Resort Gatarella, Ristorante Piazzola Verde, Resort Pugnochiuso, Savoy Beach Hotel, Ristorante Camavité, Olimpia Cilento Resort та багато інших.

Зміст виробничої практики

зумовлений обраним напрямом проходження практики. На вибір учаснику проєкту надаються наступні спеціальності: помічник піцайоло, помічник кухаря, помічник офіціанта/бармена.

Повна презентація проєкту: <https://prezi.com/p/m3yix2j6ttqx/?present=1>

Група проєкту у Telegram: <https://t.me/+vZ3Sgb420ZJJODMy>

Група проєкту у Facebook: <https://m.facebook.com/groups/202081687250031/?ref=share>

Анкету учасника проєкту: <https://docs.google.com/.../1k0.../edit...>

Прес-служба університету

Що надає Асоціація та Громадська організація на безплатній основі для учасника проєкту:

- трансфер Україна – Італія – Україна;
- страхування на підприємстві на весь період проходження практики (страхування INAIL та RCT);
- курси з НАССР та безпеки на підприємстві;
- проживання;
- 3-х разове харчування;
- безплатні онлайн курси італійської мови в Україні;
- безплатні проведення майстер-класів в Україні;

Вимоги до учасника проєкту:

- заповнити анкету учасника проєкту (обов'язково);
- долучитись до групи проєкту в Телеграм;
- вік від 18 років;
- наявність закордонного біометричного паспорта;
- відвідування курсів італійської мови та майстер-класів (обов'язково);
- укладання договору та дотримання його умов;

Щиро вітаємо колег!

Наказом МОН України від 21 лютого 2024 присвоєно вчене звання доцента

МАКСИМОВУ Олександрю, доценту кафедри історії України

та присуджено науковий ступінь доктора наук з педагогічних наук

ПАВЛЕНКО Віті (13.00.01 Загальна педагогіка та історія педагогіки), доцентці кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління.

Успіхів у підкоренні нових професійних вершин!

Гордістю університету є його працівники. Колектив університету, попри дворічну війну, продовжує розвивати освіту України, виконуючи свої посадові обов'язки, і навіть більше. Надзвичайно приємно, коли такі старання гідно оцінюються.

Грамотами Міністерства освіти і науки України відзначені:

БІЛЮК Інна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови та прикладної лінгвістики;

ГИРИНА Альона – начальник навчально-методичного відділу;

ГОРОХОВА Людмила – кандидат філософських наук, доцент, учений секретар;

ГРИЩУК Андрій – кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри фізики та методики її навчання;

КИРИЧЕНКО Віктор – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри соціальної та практичної психології;

ПІДГУРСЬКА Валентина – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти та культури фахової мови;

РОМАНЮК Руслана – доктор педагогічних наук, професор, декан природничого факультету.

Подяками Міністерства освіти і науки України:

АНХИМ Олексій – кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та зарубіжної літератури; **ФОНАРЮК Олена** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри алгебри та геометрії.

З нагоди ювілею нагрудним знаком «Слава Житомирського державного університету імені Івана Франка» нагороджений

ПАРТИКО Зіновій – доктор філологічних наук (журналістика), професор, професор кафедри журналістики, реклами та PR.

Почесними грамотами ЖДУ до ювілейних дат відзначені:

ЛОТОЦЬКА Світлана – старший лаборант кафедри української та зарубіжної літератури і методик їх навчання;

ЩЕРБА Наталія – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти;

ЛИТНЬОВА Тамара – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання;

МАЗЯР Олег – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри соціальної та практичної психології;

ПОЛХОВСЬКА Марина – кандидат філологічних наук, доцент, директор ННІ іноземної філології;

ПАЦЮК Марина – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття;

МУЗИКА Лідія – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття

Щиро вітаємо колег! Миру, добра та процвітання!

Відділ кадрів, прес-служба університету

P.S. Фотозвіт про подію за посиланням: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=904670348332284&set=pcb.904674888331830>

Гість з Фінляндії у ЖДУ

До Житомирського державного університету імені Івана Франка завітала фінська делегація. Мікко Лумме, виконавчий директор Finnoschool Ltd, зустрівся з ректором Галиною Киричук, директором ННІ педагогіки Валентиною Танською, завідувачем кафедри теорії та методик дошкільної й інклюзивної освіти Іваном Коновальчуком.

provides children the basic skills which makes them easier to start school at age of 7 (in the year when child is 7). When in each kindergarten group have one academically educated teacher and several assistants with lower education- we can see that there is good support for families to raise their children.

- На скільки в вас розвинений рівень інклюзивної освіти? У чому полягають особливості інклюзивної освіти у Фінляндії?

- Inclusive education happens in early childhood education (including pre school) and basic education (elementary education from classes 1-9) quite comprehensively. Only the most handicapped children with serious problems like down syndrome have their own education path. Ideologically inclusive education is great but it will be successful and provide good results if there are enough resources (personnel and materials) available at schools and kindergartens. Also need of pedagogical knowledge has to be mentioned as prestige when teachers and all personnel have to be aware of special education in some level.

Also there is need for health professionals like "school doctors", nurses, psychologists and social and youth workers as supporting and participating into inclusive learning environment or "learning community" "If we talk even inclusive education ecosystem- it consists also other partners as we call "school polis", local religious community, local other public services such as libraries etc.

- Які нововведення у розвиток дошкільної освіти Фінляндії планується вносити?

- As to be mentioned development of two year preschool program is under development but also I would mention development of digital learning environments which doesn't mean only/mainly increasing a time with screens (phones, tablets and computers or tv) but even introducing smart way and skills to use ICT in proper way. These skills are leading children into their development of multiliteracy and critical thinking...

- Що нового Ви дізналися в системі дошкільної освіти України?

- There would be so much to learn from each other. Unfortunately my timetable was so strict as Ukraine is such a big country and traveling takes time so I didn't get chance to have many discussions with your professionals. However I was really impressed about kindergartens that I visited in Zhytomyr. I really saw child centered learning environments which also were amazingly equipped also into shelters!

I was so happy to see children playing outside in nice playground, that happens also in Finland at all weather conditions twice a day. Also joyful learning when kids were doing some music education as well "small group of cats" in stairway will be some

of the best memories from this my first visit to Ukraine. As a treasure experience was to give "powerhug" for one small boy with disabilities. In that kindergarten they were in good progress with inclusive early childhood education.

- Якою є підготовка до школи у закладах дошкільної освіти Фінляндії?

- About social skills I would like to go little deeper as what is defined in Finnish Early Childhood Education plan:

The Finnish early childhood education plan (published in 2022, Finnish National Agency of Education) pedagogically emphasizes the "triple connection" of education, teaching and care. These three dimensions can be viewed conceptually as separate, but in practice they are intertwined. This enables a holistic approach in promoting the child's growth, development and learning. Education, teaching and care are emphasized in different ways in the activities of children of different ages and in different forms of early childhood education.

- Якими, на Вашу думку, базовими соціальними уміньми та навичками мають опанувати дошкільнята?

- Finnish early childhood education is skill-based: The joy of learning, insight, learning together and play are strongly emphasized as learning methods in Finland. We have less schooling, competition, performance, ranking. We want to emphasize the child's perspective, creativity and play, exploration, encouragement and socio-emotional skills. We don't have not so much academic learning in National curriculum for Early child education compared to many countries.

In the basics of the early childhood education plan, the development of skills is described in interconnected areas of transversal competence, such as thinking and learning, cultural competence, interaction and expression, self-care and everyday skills, multi-literacy, digital competence and participation and influence.

In practice the transversal skills are implemented in the following areas of learning:

- The rich world of languages
- Many forms of expression
- Me and our community
- I explore and act in my environment
- I grow, move and develop.

What is the preparation for school in preschool education institutions?

Children are not specially prepared for school in Finland, but in Finland it is ensured that the all information about children's history at early childhood education is shared with elementary school teachers in the "information exchange meeting" at the end of pre-school year. Of course children learn in pre school alphabets and

numbers but they don't go further with reading and mathematics.

If the child has been diagnosed with learning difficulties at this stage, then the teachers will meet the parents and the welfare team together to prepare the child's learning plan.

- Чи є система оцінювання в дошкільній освіті Фінляндії? І якою вона є?

- Assessment: Finnish National Curriculum for Preschool Education (2014) includes frames to evaluation of learning in preschool. The operating culture of early childhood education is an entity that is built up, among other things, from

- values and principles
- interpretation of work-directing norms and goals
- learning environments and working methods
- cooperation and its various forms
- interaction and atmosphere
- staff competence, professionalism and development approach
- management structures and practices
- organization of operations, planning, implementation and evaluation.

The idea in early childhood education is that all activities are evaluated continuously and daily in various interaction situations. At the municipal and regional level, different emphases are used in the evaluation of learning areas, which are prepared annually. In one kindergarten this year the emphasis is on sustainable development and interaction, and in the other kindergarten this year the emphasis is on science education and the opportunities and challenges of the digital world.

Interaction with the family, work community and different groups of children is important. In Finland, a lot is invested in group skills, self-regulation skills, everyday skills and interaction.

Academic skills are assessed diagnostically only once during preschool education and once in 1st grade. Regarding reading skills, mechanical reading skills, i.e. reading fluency, are assessed and possible learning difficulties are mapped. At the end of preschool or at the beginning of basic education, children are asked to Reading test, which mainly tests the child's mechanical reading skills and mathematical skills.

Interaction skills can be assessed individually with a more detailed evaluation form, so that parents are also aware of how the child works alone or in a group, or what kind of play skills he has.

In addition, the early childhood education staff evaluates the implementation of the teaching plan annually and refinements are made to it at the local level.

Олександра Цветкова,
Вікторія Моравська

Наш університет має гарний досвід підготовки спеціалістів дошкільної, впровадження новітніх методик у дошкільну освіту. Ця практика є цікавою для ознайомлення фінським колегам.

Finnoschool була заснована в 2010 році Піа та Мікко Лумме, які більше десяти років працювали в галузі освіти. Відтоді команда поповнюється найкращими експертами, а їх партнерами є фінські університети та Education Finland. Компанія спрямована на підтримку вчителів у їх професійному розвитку, розробила низку навчальних семінарів.

При зустрічі Мікко Лумме поспілкувався зі студентами спеціальності «Дошкільна освіта» різних рівнів підготовки та викладачами ННІ педагогіки, поділився власними враженнями від України та ситуації, яка складається навколо освіти. Розуміючи, що наша держава у стані освітніх реформ, він та його команда готові допомогти і поділитися кращими фінськими освітніми напрацюваннями.

Ректор Галина Киричук разом з Мікко Лумме обговорили умови та можливості співпраці у майбутньому. Таке партнерство буде корисним для обох сторін.

Короткий відеозвіт зустрічі – за посиланням: <https://www.facebook.com/reel/943937647406397>

Прес-служба університету

Редакція знайшла можливість поспілкуватися з Мікко Лумме та поставила йому низку запитань. Пропонуємо вашій увазі, шановні читачі, бесіду нашого кореспондента з виконавчим директором Finnoschool Ltd. Пан Мікко спілкувався англійською мовою, тому даємо його відповіді на запитання нашого кореспондента мовою оригіналу.

- Відомо що у Фінляндії освіта високого рівня якості. Яку роль в цьому відіграє дошкільна освіта?

- Shortly we can say that preschool education and the whole early childhood education

Переможці МАН-2024 у Науковому ліцеї!

Пишаємося нашими талановитими учнями та вчителями Наукового ліцею!

Учні Наукового ліцею ЖДУ імені Івана Франка у складі НТ «Юні франківці» показали чудові результати у II (обласному) етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук. Із 20 представлених робіт 18 стали переможцями.

Щиро вітаємо юних науковців та їх керівників, викладачів університету.

І місце вибороли:

Романюк Євген, секція «Історія України», керівник **Оксана Маркевич**, доцент кафедри всесвітньої історії;

Лобач Арсеній, секція «Всесвітня історія», керівник **Петро Опанащук**, доцент кафедри права та публічного управління;

Палійчук Михайло, секція «Етнологія», керівник **Людмила Гуцало**, завідувачка кафедри всесвітньої історії;

Осецька Любов, секція «Ботаніка», керівник **Юлія Шелюк**, професор кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття;

Гармаш Олександра, секція «Загальна та неорганічна хімія», керівник **Олександр Камінський**, доцент кафедри хімії;

Константиненко Уляна, секція «Зоологія», керівник **Людмила Константиненко**, завідувачка кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття;

Оргіш Олександра, секція «Фольклористика», керівник **Валентина Титаренко**, доцент кафедри української мови та методики її навчання;

Козенюк Ванда, секція «Українська література», керівник **Катерина Яриновська**, викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу;

Рудницька Віталіна, секція «Прикладна фізика», керівник – **Дмитро Степанчиков**, доцент кафедри фізики та методики її навчання.

II місце

Ржешніовецька Марина, секція «Правознавство», керівник **Григорій Крайник**, доцент кафедри права та публічного управління;

Оргіш Олександра, секція «Англійська мова та англомова література», керівник **Ольга Хорошун**, викладач кафедри англійської мови та прикладної лінгвістики;

Самунь Ольга, секція «Польська мова», керівник **Катерина Яриновська**, викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу;

Івашкевич Дар'я, секція «Українська мова», керівник **Галина Гримашевич**, завідувачка кафедри кафедри української мови та методики її навчання;

Зайко Єгор, секція «Охорона довкілля та раціональне природокористування», керівник **Ірина Онищук**, доцент кафедри екології та географії.

III місце

Джура Віталій, секція «Історичне краєзнавство», керівник **Оксана Маркевич**, доцент кафедри всесвітньої історії;

Кирилюк Яна, секція «Журналістика», керівник **Андрій Близнюк**, доцент кафедри журналістики, реклами та PR;

Макеєнко Ілля, секція «Органічна хімія та біохімія», керівник **Сніжана Писаренко**, асистент кафедри хімії.

Спеціальний приз за наукове дослідження отримала:

Хомич Тетяна, секція «Селекція та генетика», керівник **Марина Пацюк**, доцент кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття.

Ми пишаємося нашою талановитою молоддю! Це гарний результат злагоженої праці учнів та викладачів. Віримо, що наукові старання будуть мати продовження і гарний результат!

У II (обласному) етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук працювало 60 секцій, у яких захищалися 285 учасників. Оцінювали їх дослідницькі роботи, постерний захист та участь у науковій конференції 93 члени поважного журі. Серед них цього року були й викладачі ЖДУ імені Івана Франка:

Білявська Вікторія, доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, кандидатка філологічних наук (секції «Зарубіжна література» та «Кримськотатарська гуманітаристика»);

Василенька Ольга, доцентка кафедри екології та географії, кандидатка біологічних наук (секції «Екологія», «Охорона довкілля та раціональне природокористування»);

Власенко Руслана, доцентка кафедри екології та географії, кандидатка біологічних наук (секція «Географія»);

Гримашевич Галина, завідувачка кафедри української мови та методики її навчання (секція «Українська література»);

Гуцало Людмила, завідувачка кафедри всесвітньої історії, кандидатка історичних наук (секція «Всесвітня історія»);

Денисюк Роман, доцент кафедри хімії, кандидат хімічних наук (секції «Загальна та неорганічна хімія», «Органічна хімія та біохімія»);

Дяченко Наталія, доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, кандидатка філологічних наук (секції «Зарубіжна література» та «Кримськотатарська гуманітаристика»);

Зіновчук Андрій, завідувач кафедри фізики та методики її навчання, кандидат фізико-математичних наук (секції «Теоретична фізика», «Прикладна фізика», «Аерофізика та космічні дослідження»);

Кириченко Віктор, професор кафедри соціальної та практичної психології, доктор психологічних наук (секція «Психологія»);

Колесник Наталія, доцентка кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, кандидатка педагогічних наук (секції «Фольклористика» та «Теорія, історія мистецтва та арткритика»);

Константиненко Людмила, завідувачка кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття, кандидатка біологічних наук (секції «Загальна біологія», «Біологія людини»);

Корнійчук Платон, доцент кафедри фізики та методики її навчання, кандидат фізико-математичних наук (секція «Астрономія»);

Костюк Віталій, доцент кафедри екології та географії, кандидатка біологічних наук (секції «Геологія, гідрогеологія та геофізика», «Гідрологія»);

Мосієнко Олена, доцентка кафедри англійської філології та перекладу, кандидатка філологічних наук (секції «Англійська мова та англомова література», «Німецька мова та німецькомовна література», «Польська мова та польськомовна література»);

Нестерчук Інна, доцентка кафедри екології та географії, кандидатка географічних наук (секція «Екологія», «Охорона довкілля та раціональне природокористування»);

Огороднійчук Марія, доцент (б.в.з.) кафедри права та публічного управління, кандидатка філософських наук (секції «Філософія», «Релігієзнавство», «Соціологія»);

Павленко Віта, доцент кафедри

професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління (секція «Педагогіка»);

Павлова Світлана, доцентка кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи, кандидатка економічних наук (секції «Економіка та економічна політика», «Прикладна макро- та мікроекономіка», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Менеджмент та маркетинг»);

Пацюк Марина, доцентка кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття, кандидатка біологічних наук (секції «Ботаніка», «Зоологія»);

Рудницька Ольга, завідувачка кафедри права та публічного управління, кандидатка юридичних наук (секція «Правознавство»);

Сарана Олександр, доцент кафедри математичного аналізу, бізнес-аналізу та статистики, кандидатка фізико-математичних наук (секції «Математика», «Прикладна математика»);

Титаренко Валентина, доцентка кафедри української мови та методики її навчання, кандидатка філологічних наук (секція «Українська мова»);

Усата Олена, завідувачка кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій, кандидатка педагогічних наук (секції «Технології виробництва», «Екологічно безпечні технології та ресурсозбереження», «Автоматизація та робототехніка»);

Федорчук Анна, доцентка кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій, кандидатка педагогічних наук (секції «Комп'ютерна інженерія», «Кібербезпека», «Програмна інженерія», «Системи та технології штучного інтелекту», «Internet-технології та WEB дизайн», «Навчальні, ігрові програми та віртуальна реальність»);

Хададова Марина, старший викладач кафедри всесвітньої історії (секції «Етнологія», «Археологія»);

Юрчук Олена, завідувачка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, професор, доктор філологічних наук (секція «Українська література»);

Ящук Леся, доцентка кафедри української мови та методики її навчання, кандидатка філологічних наук (секція «Українська мова»).

Вітаємо учасників, їх керівників та журі! Успіхів на наступному етапі!

Тренінг в університеті для представників громад

В Житомирському державному університеті імені Івана Франка відбувся тренінг, мета якого - реалізація проекту, створення тимчасових освітніх центрів (ТОЦ), забезпечення освітніми наборами дітей з особливими освітніми потребами, дітей з інвалідністю, в тому числі ВПО. Ірина Тичина, декан соціально-психологічного факультету, була запрошена на цей тренінг. Вона поділилася з нашою редакцією своїми враженнями та більш детально розповіла про проект.

Тренінг був організований для представників органів місцевого самоврядування Звягельської, Пулинської, Станишівської громад. Тема тренінгу: «Вступ до модальності ТОЦ, планування та здійснення інклюзивної діяльності». Цей тренінг відбувався в рамках реалізації проекту «Комплексний захист освіта та підтримка психічного здоров'я дітей та сімей, що повернулися та з числа ВПО у Харківській, Сумській, Житомирській областях». Фінансова підтримка проекту належить гуманітарному фонду України та підтримується благодійним фондом «Люмос Україна». Якщо говорити про те, які ж питання підіймалися, то одне з головних питань було про організацію тимчасових освітніх центрів (ТОЦ) зазначених громад. Розглядався алгоритм створення тимчасових освітніх центрів, визначалися потреби громади для того, щоб цей тимчасовий освітній центр було створено. Розглядалися окремі моделі роботи центрів, кадрове забезпечення, формування переліку послуг та складання розкладу роботи таких центрів. Окремим питанням, яке підіймалося в межах тренінгу, були індикатори та способи оцінювання ефективності роботи тимчасового освітнього центру. ТОЦ реалізуються в рамках загальної підходу формування культури інклюзивності. Також розглядали питання окремих елементів інклюзивного сприятливого до навчання освітнього середовища.

Основними організаторами тренінгу були менеджер проекту «Комплексний захист освітній та підтримка психічного здоров'я дітей та сімей, що повернулися з числа ВПО у Харківській, Сумській та Житомирській областях» Наталія Шигонська. Регіональний менеджер цього проекту Олександр Янко. Саме питанням про організацію ТОЦ опікувалися спеціаліст з питань освіти та розбудови потенціалу проекту Лариса Шевчук та спеціаліст з моніторингу та оцінки ефективності таких центрів Людмила Плоткіна.

Як на мене, це хороший проект, чудова ідея організації таких тимчасових освітніх центрів. І якщо вдасться це реалізувати в межах проекту, то, думаю, що діти з числа ВПО зі зазначених областей отримають якісні освітні послуги. Спочатку буде здійснена оцінка потреб громади. Тобто, тимчасові освітні центри будуть як відповідь на ті потреби, з якими зіштовхнулись громади, які прийняли внутрішньо переміщених осіб.

В цю програму можуть бути залучені викладачі, студенти, психологи, в тому разі, якщо буде звернення організаторів проекту. Викладачі, студенти та майбутні психологи мають достатній рівень знань, відповідні компетентності. Викладачі мають відповідний рівень професіоналізму для того, щоб здійснювати психолого-соціальний супровід дітей з внутрішньо переміщених сімей.

Викладачі й студенти можуть долучитися в тому разі, якщо в цьому буде потреба та звернення з боку організаторів і реалізаторів проекту.

Якщо говорити про інклюзивний освітній простір звичайної загальноосвітньої школи, то тут важливим є психологічна готовність дітей, батьків учнів, які навчаються в школах. І, головне – готовність викладачів та працівників освіти до впровадження

інклюзивного простору, інклюзивного навчання, соціальної інклюзії. В цьому напрямку величезні зрушення в нашій країні вже зроблені. І цей принцип, що всі мають рівні права, вже реалізовується. Потрібні ресурси й відповідні кваліфіковані спеціалісти, які б могли працювати з різними категоріями дітей.

Всі спеціальності нашого факультету – це майбутні професії, завдання

яких допомагати людям. Це стосується професії психологія, соціальний працівник, спеціальна освіта логопедія. Я вважаю, що підготовка кваліфікованих кадрів, які готові працювати з дітьми з особливими потребами, які готові працювати з дорослими людьми з інвалідністю це величезний крок в плані допомоги розбудови інклюзивного суспільства.

Єлизавета Ударова

Підготовка до НМТ

Підготовка абітурієнтів до НМТ розпочалась у нашому університеті. Онлайн-курси, організовані Житомирським державним університетом, ведуться професорсько-викладацьким складом кафедр університету з дотриманням принципу відповідності тематичного профілювання науковців до викладання програмних питань. Перше заняття з історії України 7 лютого провела професор Ольга Білобровець. Близько 200 осіб відвідали це заняття, задавши питання як організаційного, так і тематичного характеру. Перше заняття з біології відбулося 10 лютого.

Наші журналісти поспілкувалися з кандидатом історичних наук, доцентом кафедри історії України Іваном Ковальчуком та з куратором курсів НМТ з біології – завідувачем кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття, кандидатом біологічних наук, доцентом Людмилою Константиненко.

— З якою метою створено курси з підготовки до НМТ?

— Л.К.: Основна мета - якісно підготувати випускників школи до національного мультипредметного тесту з біології.

— І.К.: Курс підготовки до НМТ створений уже протягом трьох років. Завданням курсу є допомога абітурієнтам Житомира та Житомирщини підготуватися до складання іспитів в умовах воєнного стану і загальнополітичної ситуації.

— Що дає цей курс? Яка його ефективність?

— Л.К.: Курс узагальнює, систематизує та поглиблює отримані учнями біологічні знання з 6 по 11 класи. Зрозуміло, що школяр повинен мати певну базу знань, аби курс був більш ефективним. Якщо учень мотивований та зацікавлений, активно працює на заняттях - то ефект буде позитивним.

— І.К.: Про ефективність можна буде говорити тоді, коли пройде вступна кампанія. Але сам курс виконує ту мету, яка поставлена - здійснити підготовку до подальшого складання НМТ з історії України.

— Яким чином обирають викладачів, які будуть проводити заняття?

— Л.К.: Ми обираємо тих викладачів, що мають досвід роботи з учнями - викладачів нашого Наукового ліцею, а також ті, хто брали участь у роботі підготовчих курсів у минулі роки.

— І.К.: У нас було обговорення на кафедрі, де було визначено як ми будемо працювати. Ми поділили теми та періоди на блоки і за кожен блок відповідає той викладач, який викладає ці теми за тематичним спрямуванням в університеті.

— Чи багато людей зареєструвалися на онлайн-курси підготовки до НМТ-2024 з біології та історії?

— Л.К.: На курси з біології зареєструвалися близько 250 людей.

— І.К.: Зареєстровано близько двохсот абітурієнтів, бо платформу «Zoom» відвідує від ста до двохсот вступників.

— На курсах вчать випускників з Житомира, приміських населених пунктів чи з районів області?

— Л.К.: Зареєстровані не лише учні міста Житомира, а також діти з районів області. Взагалі, у нас існує традиція - з профорієнтаційною метою ми запрошуємо учнів з об'єднаних територіальних громад Житомирщини, які приїжджають на природничий факультет і мають можливість впродовж декількох годин відчувати себе студентом, зануритись у світ природничих дисциплін. Під час такої роботи їм, відповідно, розповідаємо, що є можливість долучитись на безкоштовні онлайн-курси підготовки до НМТ. Крім того, інформація про курси поширюється викладачами та студентами соціальними мережами. Тому серед учасників маємо й випускників з області.

— І.К.: Житомир'яни відвідують, район та навіть інші області, з них Хмельницька та Вінницька.

— По закінченню курсу вступник отримує якісь додаткові прохідні бали? Можливо є якісь привілеї?

— Л.К.: Так, вступники можуть отримати додаткові бали до

конкурсного балу за успішне закінчення курсів підготовки до НМТ при вступі на спеціальності, яким держава надає особливу підтримку. До прикладу, 201 Агрономія. Кількість додаткових балів залежить від того, як учень складе підсумковий тест по закінченню курсів. Приблизно до 10 балів. Хочу зауважити, що основною метою нашого курсу є якісна підготовка учнів!

— І.К.: Звичайно. При умові вступу до нашого університету передбачається +10 балів до загального балу НМТ.

— На Вашу думку, чи користуються попитом курси саме з біології чи історії? Чи онлайн-курси з інших предметів є більш актуальними?

— Л.К.: За кількістю зареєстрованих учнів та їх кількістю на заняттях з біології можна сказати, що курс користується попитом. На мою думку, цього року значна частина випускників буде здавати біологію як складову НМТ. Крім того, їм потрібно готуватися до інших предметів, таких як українська мова, математика та історія України, оскільки вони є обов'язковими.

— І.К.: Важко відповісти, адже потрібно порівнювати з іншими дисциплінами. Але, оскільки історія України є обов'язковим предметом на НМТ, зацікавленість та більший попит звичайно є.

— На останок, чого побажаєте майбутнім вступникам?

— Л.К.: Перше, що хочеться побажати, щоб всі гарно підготувалися та склали НМТ, вступили в той університет, що бажають. Звичайно, що кожного учасника курсів чекаємо у стінах нашого університету в родині франківців. А також хочеться побажати усім нам перемоги, щоб діти склали тест у спокійних умовах. Успіхів кожному з нас!

— І.К.: Побажую їм того, для чого вони і зареєструвалися на курсах: краще підготуватися до відповідних предметів, пройти іспит НМТ вдало

й здійснити вступ на омріяну спеціальність.

Ольга Присяжнюк,
Руслан Гашимов

Пробне НМТ в ЖДУ

Пробним НМТ для 11-класників Житомира у ЖДУ імені Івана Франка розпочався цикл зустрічей зі старшокласниками міста, на яких майбутні вступники зможуть в реальному часі та в реальних умовах перевірити свої знання. До університету завітали учні кількох ліцеїв міста та їх вчителі. Ректор Галина Киричук та відповідальний секретар приймальної комісії Микола Чайка ознайомили присутніх з особливостями НМТ цього року.

Редакція газети направила нас зустрітися та поговорити з майбутніми цьогорічними абітурієнтами про НМТ, про вибір омріяного університету та вступ до нього.

Перед початком заходу ми прийшли до актовї зали, де вже зібралися школярі та поспілкувалися з охочими. На запитання згодились відповідати двоє дівчат Анастасія (16 років) та Олександра (17 років), а також Антон (16 років).

— Чи зіткнулися Ви з проблемами при підготовці до НМТ? Якщо так, то з якими саме?

— А: Дуже багато проблем. Перш за все це те, що здавати чотири предмета максимально нереально. Я, наприклад, готуюсь до історії, математики та англійської, а на четвертий предмет, на українську мову, часу не вистачає. Це одна з основних проблем, нестача часу, щоб осягнути все. Хочеться просто відпочити, а часу на це залишається мало, через таку кількість предметів.

— О: Зіткнулась. Основна проблема, про яку вже говорила Анастасія, це те, що потрібно здавати чотири предмети в один день. На це все потрібна ретельна підготовка. Якщо ти навчаєшся сам, ти не можеш охопити самостійно весь обсяг інформації, тому потрібно звертатись до додаткових джерел, а, можливо, й до репетиторів.

— Антон: Ні, не зіткнувся. Все було легко, я навчаюсь, стараюсь, мені все вдається, тому проблем не було.

— Який предмет Ви обрали четвертим?

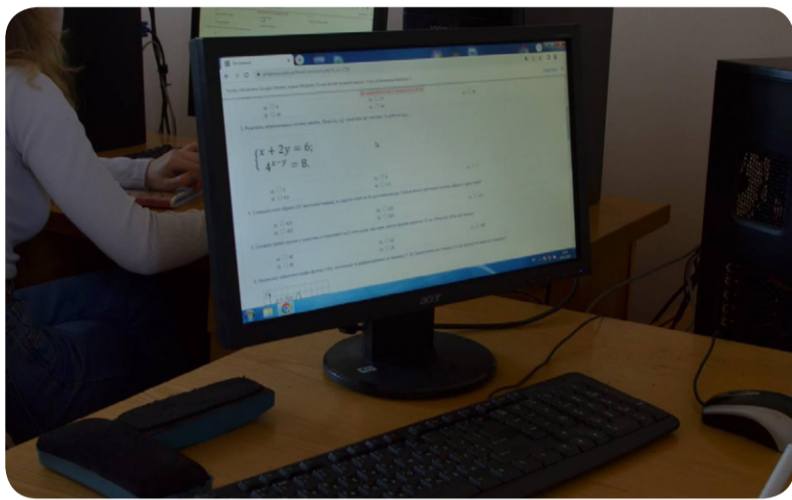
— А: Я обрала англійську мову четвертим предметом, бо вважаю, що англійська зараз необхідна.

— О: Я обрала англійську мову. У мене був вибір між англійською та географією, але на тих спеціальностях, куди я планую вступати, там немає географії, навіть в переліку предметів.

— Антон: Я обрав англійську мову, тому що я володію нею не на достатньо добром рівні. У мене є сертифікат рівня B2.

— Яка спеціальність Вас цікавить? Чи маєте Ви кілька на вибір?

— А: У мене на вибір були

спеціальності IT, педагогіка та щось, пов'язане з журналістикою.

— О: У мене є три спеціальності на вибір: право, політологія або менеджмент.

— Антон: Мене цікавить менеджмент. Я вже точно визначився, що я хочу і на яку спеціальність буду подавати документи.

— Студенткою якого університету Ви себе бачите у вересні місяці?

— А: Я думаю подавати документи у ЖДУ імені Івана Франка на педагогічний та у політехнічний та поки все.

— О: Я думаю, що це буде ЖДУ Франка або Житомирська політехніка.

— Антон: Я бачу себе студентом Житомирської політехніки. Хоча, це можуть змінитися плани.

— Чи бачите Ви себе студенткою ЖДУ?

— А: Так, у мене є в планах подавати сюди документ, як я і казала, тому, можливо, що саме в ЖДУ буду навчатися.

— Антон: Нас запросили в ЖДУ, можливо, мені сподобається тут і подам документи сюди.

— Чи є ще якісь інші вузи, куди Ви хочете подавати документи?

— О: Поки що ні, крім тих, що назвала, тільки різні спеціальності.

— Антон: Переважно, це будуть житомирські вузи, але, можливо, подумаю й ще про інші міста.

— Ви розглядали європейські

вузи? Чи зрозуміли одразу, що українські і все?

— О: Тільки українські. У мене був вибір вступати у Київ до університету Шевченка, але все одно, Житомир — рідне місто, тому залишатимусь тут.

— Антон: Тільки українські. Ні, хоча я не знаю, бо мій стан здоров'я не дозволяє виїхати закордон, тому тільки українські.

— Яким вузам Ви надаєте перевагу? Українським чи Європейським?

— А: Я надаю перевагу українським вузам. Я була в Європі, мені там не сподобалося.

— Як Ви вважаєте, які пріоритети мають українські вузи над європейськими?

— А: Головним пріоритетом є те, що у нас надається більше інформації. У нас на одному факультеті можуть бути різні предмети, але виявляється, що вони всі потрібні та в житті знадобляться. Також, у нас набагато цікавіше подається інформація.

Також ми вирішили взяти коментарі безпосередньо в учнів Наукового Ліцею ЖДУ про підготовку до НМТ на базі університету. Згодились відповісти на наші запитання двоє випускників — Данило (17 років) та Арсеній (17 років).

— Чи зіткнулися Ви з проблемами при підготовці до НМТ? Якщо так, то з якими саме?

— Д: Ні. В ліцеї добре викладається навчальна програма та підготовка до НМТ на рівні.

— А: Найголовніша проблема — це нестача часу, так як хочеться охопити все, але не завжди на все його вистачає. В добу 24 години, а іноді їх стає мало. Загалом, труднощів, як таких, немає, окрім часу.

— Який предмет Ви обрали четвертим?

— Д: Я обрав українську літературу, тому що для мене вона є досить легкою та пов'язана з історією. Це якраз напрямок, на якому я навчаюсь.

— А: Думаю, як і більшість, англійську, тому що вона має на спеціальності при вступі високий коефіцієнт.

— Яка спеціальність Вас цікавить? Чи маєте Ви кілька на вибір?

— Д: У мене є на вибір бути вчителем історії або правознавства, а також розглядаю себе у ролі прокурора або іншої правової діяльності.

— А: Найбільше мене цікавлять правничі науки, юриспруденція, а ще також історія та журналістика, тому поки думаю.

— Студентом якого університету Ви себе бачите у вересні місяці?

— Д: Це буде ЖДУ або Житомирська політехніка.

— А: Складно сказати точно, тому що розглядаю багато варіантів. Звичайно, якщо брати київські, то це Могиланка або університет Шевченка, але ЖДУ також розглядаю, як один із варіантів.

— Чи плануєте Ви подавати документи в інші вузи?

— Д: Ні.

— А: Якщо в Київ, то це Шевченка, а в Житомирі — в Івана Франка та львівський університет Івана Франка.

— Чи розглядали Ви навчання за кордоном?

— Д: Не розглядав, тому що немає можливості та коштів там навчатися. В більшій мірі фінансова складова все вирішує.

— А: Ні. На мою думку, в Україні також дають гідну освіту як бакалавра, так і магістра. Моє майбутнє пов'язане з Україною.

Вікторія Моравська,
Олександра Цветкова

7 ПОРАД, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ ДОБРЕ ПІДГОТУВАТИСЬ ДО НМТ

НМТ — болюча тема для багатьох одинадцятикласників. Випускники шкіл, які готуються до екзамену, часто не знають, з чого розпочати підготовку, і що робити, аби успішно скласти іспит. Послухайте поради з власного досвіду учасників НМТ минулих років:

1. Для початку визначте свій рівень знань. Пройдіть декілька демонстративних варіантів тестів, які складатимете на НМТ. Так ви зрозумієте, на які теми слід звернути увагу. За цим посиланням ви зможете пройти демонстраційні варіанти НМТ: <https://testportal.gov.ua/demonstratsijni-varianty-nmt/>

2. Проходьте тести. Приділяйте їм багато часу, бо вони допоможуть вам швидше опанувати матеріал та техніку вирішення завдань. А це, вам буде простіше орієнтуватися в завданнях на НМТ. Наприклад, дуже крутий сайт, в якому ви зможете знайти тести минулих років, тести за темами та тренувальні мультитести: <https://zno.osvita.ua/>

3. Не забувайте матеріал. Ви маєте не просто запам'ятати матеріал, а зрозуміти його.

4. Якщо тайм-менеджмент ваша сильна сторона, тоді ваш зірковий час настав. Розплануйте свій час так, щоб ви встигали вивчати теми, розв'язувати завдання та мати вільний час на відпочинок.

5. Додатково шукайте інформацію в інтернеті. В просторах інтернету є багато онлайн лекцій та вебінарів, освітніх онлайн платформ, застосунків, програм для здачі НМТ, курси підготовки до НМТ та інше. Все це доступне та безкоштовне.

Освітні онлайн-платформи з безліччю безкоштовних матеріалів на НМТ:

iLearn https://youtube.com/@iLearnUA?si=TugMY_0AjxKFD59O
TURBO ZNO <https://youtube.com/@turbozno?si=BoUHsm3nMklv42k>
ZNOHUB <https://youtube.com/@znohub?si=iJMEFqddWY1sWUz>

Додаток для підготовки до НМТ: Просто ЗНО <https://play.google.com/store/apps/details?id=ua.com.prostegno>

6. Не відкладайте підготовку на потім, на квітень-травень. Краще розпочати готуватися якомога раніше.

7. Не забувайте про відпочинок. Здоровий сон, збалансоване харчування, спорт і відпочинок на свіжому повітрі є дуже важливими. Ваше здоров'я скаже вам дякую.

Складання іспиту може лякати. Проте при хорошій підготовці, впевненості в своїх силах та мотивації ви зможете успішно скласти НМТ.

Успіху!!!
До зустрічі в університеті!!!

Єлизавета Ударова

Монета до Дня закоханих

Монета номіналом у 5 гривень із назвою «Кохання» була введена в обіг 14 лютого цього року Національним банком України. Вона виготовлена з нейзильберу — сплав міді з 5-35% нікелю та 13-45% цинку. Маса монети 16,54 гр, діаметр 35 мм.

Художниками були Володимир Таран, Олександр та Сергій Харуки. Придбати монету можна в інтернет-магазині НБУ, згодом — у банках-дистрибуторах. Тираж її становить 50 000 штук. Вартість кожної монети 159 грн. Варто зазначити, що одна особа може придбати лише одну монету.

На аверсі монети розміщено стилізовану троянду у вигляді серця. Її пелюстки — це слова «кохання», написані найпоширенішими мовами світу. Це додатково підкреслює універсальність та безмежність цього почуття, яке не знає ані кордонів, ані мовних бар'єрів.

На реверсі монети зображено серце, від якого рівномірно розходяться хвилі. Така композиція символізує всеосяжність кохання, вібрації якого сягають найпотаємніших глибин душі.

Анна Девізорова

P.S. Фото монети взято на сайті Національного банку України: <https://bank.gov.ua>

Жінка в науці

Нещодавно, 11 лютого, ми святкували Міжнародний день жінок і дівчат в науці. За даними Інституту статистики ЮНЕСКО жінок у сфері науки працює лише 28%. В Україні науковиць — 46%. Нам стало цікаво, скільки жінок працює в Житомирському державному університеті імені Івана Франка? За даними відділу кадрів в університеті — 240 штатних працівниць-науковиць та 23 зовнішніх сумісниці. Ми вирішили поспілкуватися з однією з штатних працівниць нашого університету, викладачем з більш ніж 20-літнім стажем, жінкою-науковицею — Любов'ю Башманівською.

- Назвіть нашим читачам Ваш науковий ступінь, звання та посаду. Які наукові досягнення Ви маєте?

- Любов Башманівська, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української та зарубіжної літератури та методик їх викладання. Маю близько сотні наукових праць, серед яких статті у фахових виданнях, Web of Science, навчальні та навчально-методичні посібники, методичні рекомендації тощо.

- Чому Ви почали займатися наукою? Стати науковицею було Вашою мрією, справою випадку чи впливом обставин?

- Якщо працюєш в університеті, то маєш займатися, окрім навчальної, методичної, організаційної, виховної, міжнародної та профорієнтаційної роботи, ще й науковою. Я в університеті працюю вже більше 20 років, до цього працювала 11 років у школі. Тож питання наукової роботи прийшло саме собою. Але я, передусім, викладач. Мені подобається ця робота.

- Чи легким був Ваш шлях у науку?

- Я не скажу, що мій шлях у науку був легким, але і не дуже важким. Мені цікаво досліджувати

різні проблеми, зокрема з методики навчання мови й літератури, а також у сфері журналістики. Кандидатську дисертацію я написала досить швидко й захистила в Інституті педагогіки АПН України. Але не можна сказати, що шлях у науку є легким, бо це важка розумова праця, яка потребує сил і енергії.

- На якій спеціальності Ви навчалися у виші? Ваша наукова робота відбувається у руслі Вашої спеціальності, яку Ви отримали, чи Ви змінили галузь знань?

- Першу освіту я здобула в Житомирському державному педагогічному інституті ім. Івана Франка за спеціальністю «Українська мова і література», а другу - в Приватному вищому навчальному закладі «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'ячука» за спеціальністю «Журналістика». Обидва виші закінчила з відзнакою. Працюю і займаюся науковою роботою в цих сферах.

- Як ставились до Вас колеги на початку Вашої наукової кар'єри?

- До мене ставилися завжди дуже добре. У нас завжди був чудовий колектив, таким він

залишився і до сьогодні. Особливо з теплою і вдячністю згадую мого наукового керівника Станіслава Пультера, а також інших колег, з якими довелося працювати, зокрема Антона Лісовського і Ніну Білоус. Вони завжди підтримували мене та давали цінні поради.

- Як Ви думаєте, що штовхає сьогоднішню молодь до занять наукою?

- Я думаю, що молодь сьогодні виявляє інтерес до науки як до засобу розв'язання сучасних проблем, а також як шляху до особистого й кар'єрного розвитку. Можливо, займатися наукою молодих людей спонукає також зацікавлення новими технологіями та їх роллю у нашому житті.

- Якою є Ваша думка про сучасний стан науки у Вашій галузі?

- На сучасному етапі наука, зокрема, у галузі методики навчання літератури, зосереджується на розвитку та застосуванні новітніх підходів у літературній освіті. Вона спрямована на вдосконалення процесу навчання та розуміння літературних творів.

Олександра Цветкова

Безкоштовні курси для всіх

Навчатися нового поза своїм основним видом діяльності є невід'ємною частиною сучасного життя. Але де ж черпати ці знання? Наша редакція підготувала підбірку безкоштовних курсів на різні тематики.

Платформа Prometheus

Курс «Особиста фізична безпека для журналістів, громадських активістів та волонтерів в умовах війни»

Цей курс – відверта розмова про те, що досягти абсолютної безпеки неможливо, однак можна навчитися оцінювати власні ризики і бути готовим до небезпечних ситуацій.

Програма складається з трьох модулів: «Особиста безпека активних громадян», «Навчання універсальної системи особистої безпеки», «Основні небезпечні події та місця і як себе захистити».

Курс буде корисним, перш за все, для студентів спеціальності 061 «Журналістика. Реклама і зв'язки з громадськістю», журналістів, громадських активістів, волонтерів. Матеріал курсу розроблено за підтримки фонду The German Marshall Fund of the United States.

Курс доступний постійно. Є можливість отримати сертифікат після успішного виконання всіх завдань.

Курс «Небайдужі: базові емоційні потреби та соціальна взаємодія»

Цей курс актуальний саме зараз, оскільки він спрямований на розуміння та задоволення базових емоційних потреб людини, а це особливо важливо в період великої соціальної та емоційної нестабільності, зокрема в часи війни.

Відчуття безпеки, повага до приватних кордонів, виявлення емоцій та почуттів – ключові елементи, що допомагають людині переживати труднощі та відновлюватись.

Курс буде корисним для всіх, а особливо волонтерам, членам громадських організацій, освітянам та іншим соціальним працівникам. Складається з чотирьох модулів: «Базові емоційні потреби людини та їхній вплив на психічне здоров'я», «Підтримка стабільних та здорових стосунків», «Практичні інструменти для дослідження потреб та емоцій інших людей», «Зростання особистості у спільноті крізь призму базових потреб».

Розробники – ГО «Будуємо Україну Разом». Проводиться за підтримки Посольства США в Україні. Обсяг курсу – 15 годин. Доступний постійно. Є можливість отримати сертифікат після успішного виконання всіх завдань.

Платформа Creative Practice

Курс «Основи SMM»

Цей курс – допомога в опануванні ключових понять та концепцій маркетингу в соціальних мережах. Він розрахований на тих, хто тільки збирається зануритися в тему SMM.

Після проходження Ви дізнаєтесь, які обов'язки має фахівець з маркетингу в соцмережах, познайомитесь з ключовими інструментами, зрозумієте взаємозв'язок між SMM, рекламою, PR та маркетингом.

Теорія, розуміння основ професії. Курс буде корисним для студентів спеціальності 061

«Журналістика. Реклама і зв'язки з громадськістю», 075 «Маркетинг», SMM-початківцям, маркетологам, рекламистам, фахівцям з комунікацій та PR.

Тривалість курсу: 2 години. Час на проходження: 2 дні. Є можливість отримати сертифікат після завершення курсу.

Курс «Основи авторського права в креативних індустріях»

На цьому курсі Ви дізнаєтесь: які права мають автори, як їх захищати, як працювати з NDA (угода про нерозголошення), як не порушувати права інших представників ринку, що робити, коли стикаєтесь з плагіатом.

Курс складається з восьми модулів, кожен триває 30 хв. Є унікальна можливість прослухати його у формі аудіоподкасту не тільки на платформі Creative Practice, а й на всіх основних подкаст-платформах (Apple Podcasts, Google Podcasts, Megogo, Spotify, NV Подкасти).

Цей курс буде корисним для всіх, хто створює об'єкти інтелектуальної власності, зокрема для дизайнерів, програмістів, копірайтерів, ілюстраторів, митців, художників, музикантів, письменників.

Є можливість отримати сертифікат після завершення курсу.

Платформа Projector

Курс «Як філософія змінила світ?»

Кожна людина здатна змінити світ, питання лише в тому, в який спосіб? У відеокурсі буде розповідатись про сімох філософів, які змогли змінити світ, змінюючи його ідеї. Йтиметься про їхнє життя та пошук відповідей на прості, але, водночас, глибокі філософські питання: Що таке краса? Звідки береться здатність усвідомлювати себе? Що таке реальність?

Курс допомагає розвинути логічний та риторичний апарат для відповіді на ті питання, на які, здавалося б, відповісти неможливо. Він складається з семи тем, присвячених кожному філософу: Чжуан Цзи, Платон, Аристотель, Августин, Декарт, Кант, Ніцше.

Курс буде корисним для всіх, хто хоче більше дізнатись про філософів та розширити свій світогляд.

Курс доступний постійно. Без можливості отримання сертифікату.

Курс «Як працює колір»

На курсі розповідається про основи колористики – від виникнення науки про колір до навичок гармонізації кольорів. Обговорюється важливість теорії кольорів, добір брендових кольорів, колористична гармонія та роль кольору у вебдизайні.

Відеокурс складається з 10 лекцій: «Основи кольору», «Гармонія кольору», «Брендовий колір у дизайні», «Сторітелінг за допомогою

кольору», «Доступність та універсальний дизайн. До чого тут колір?», «Вебдоступність», «Лайфхаки провідних майстрів живопису», «Колір в історії мистецтва».

Курс буде корисним для студентів спеціальності 022.01 «Графічний дизайн», видавців, рекламистів і всіх, хто хоче більше пізнати колористику.

Без можливості отримання сертифікату.

Платформа Культура і креативність

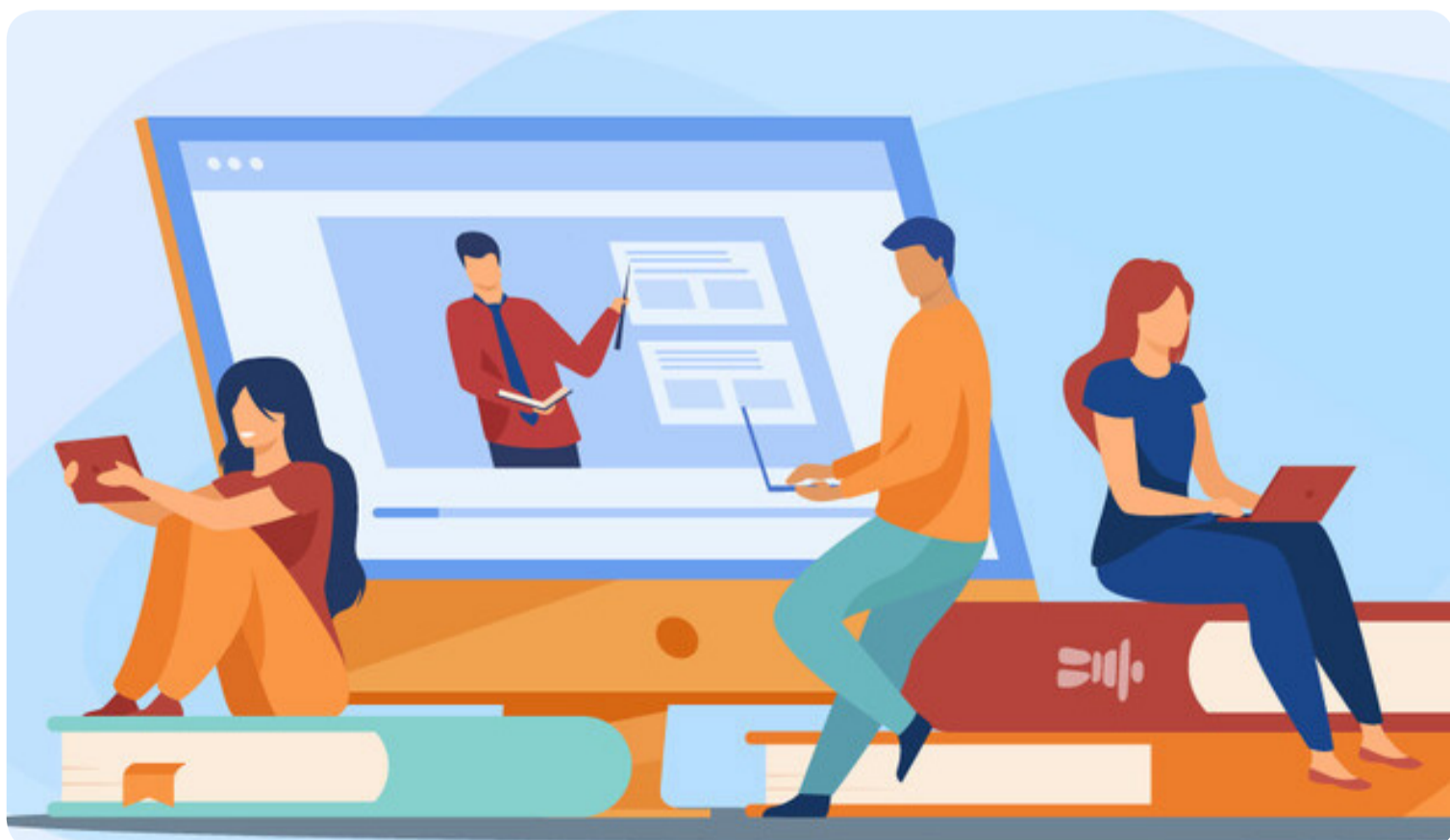
Курс «Медіа-пітчинг»

Пітчинг – коротке словесне (іноді візуальне) представлення ідеї, лаконічна презентація проекту перед потенційними спонсорами, інвесторами, донорами. Цей курс дає змогу дізнатися як успішно та професійно просувати проект в медіа. Він буде корисним для студентів спеціальності 061 «Журналістика. Реклама і зв'язки з громадськістю», 052 «Політологія», 081 «Право», 075 «Маркетинг», а також рекламистів.

Комунікаційна експертка Анастасія Нуржинська та журналістка Анастасія Платонова розкажуть про те, як будувати відносини з медіа та навчать створювати сильні інфоприводи.

Курс складається з п'яти лекцій, кожна з яких можна прослухати за 15 хвилин. Є можливість отримати сертифікат англійською після проходження тесту.

Анна Девізорова

Золото та срібло на Кубках України

Вітаємо студентку 1-го курсу факультету фізичного виховання і спорту Віолетту Кумечко з перемогою на Всеукраїнському турнірі «Кубок Юна Україна» та здобутком срібла на Кубку України з боротьби самбо!

— Вітаємо Вас з перемогою на «Кубку Юна Україна» та Кубку України з самбо! Розкажіть, будь ласка, про свої враження від змагань.

— Змагання по самбо завжди вражають своєю інтенсивністю і технічністю. Учасники демонструють високий рівень майстерності, використовуючи різноманітні техніки та стратегії. Кожен поєдинок виглядає як справжня битва за перемогу, і це завжди зачаровує мене.

— Які якості, на Вашу думку, допомогли Вам досягти успіху?

— Мені допомогли такі якості як: фізична підготовка, технічні навички, стратегія, спритність і координація

— Як Ви поєднуєте навчання в університеті з інтенсивними тренуваннями?

— Поєднання навчання в університеті дуже легко. Потрібно правильно планувати свій час, ставити пріоритети і ефективно використовувати доступний час у створенні розкладу, включаючи час для навчання, тренувань і відпочинку.

— Чи є у Вас спортивні кумири, на яких Ви рівняєтеся?

— Так, це моя мама, Олена Кумечко, майстер спорту міжнародного класу з боротьби самбо, майстер спорту з дзюдо.

— Як Ви справляєтеся з невдачами?

— Спочатку аналізую свої помилки, а потім їх виправляю.

— Як Ви мотивуєте себе, коли не хочеться тренуватися?

— Моя мотивація — це ціль, до якої я хочу дійти, а саме — стати чемпіонкою світу

— Які Ваші улюблені прийоми в самбо?

— Мої улюблені прийоми — больовий на руку, кидок зацеп та задня підніжка.

— Що б Ви порадили молодим людям, які хочуть займатися самбо?

— Якщо молоді люди хочуть займатися самбо, я б порадила їм таке: знайдіть досвідченого тренера, почніть з базових навичок, тренуйтеся

регулярно, беріть участь у змаганнях, насолоджуйтеся процесом і змаганнями.

— Як Ви думаєте, яке майбутнє у самбо у зв'язку з гуманізацією суспільства, відмовою від насильства?

— З гуманізацією суспільства та загальною відмовою від насильства може змінитися сприйняття та роль самбо. Самбо як вид боротьби може стати способом розвитку фізичних та психічних якостей без застосування агресії та насильства. Можливо, в майбутньому самбо стане популярним як засіб самозахисту, фізичної активності та розвитку характеру,

сприяючи гармонійному розвитку особистості.

— Чи були у Вас моменти, коли Ви хотіли кинути спорт?

— Ні, не було таких моментів

— Які Ваші найяскравіші спогади, пов'язані з самбо?

— Мої найяскравіші спогади — це перші перемоги на змаганнях, важливі тренування з успішними результатами, спілкування та дружба, яку я знаходила у спортивному середовищі, та просто радість від самого процесу тренувань та покращення своїх навичок.

Арина Крикунова

Легкоатлетка у просторах ННІ іноземної філології

Студентка третього курсу Анастасія Прокопенко брала участь у Кубку України з легкої атлетики, що відбувся у Львові 23 лютого. Вона стала призеркою зі стрибків у довжину, зробивши стрибок довжиною 5 м 50 см. Такий результат дозволив Анастасії посісти 3 місце. Редакція газети вирішила дізнатися у студентки більш детальну інформацію щодо її спортивної кар'єри та поставили їй деякі питання:

— Пані Анастасіє, розкажіть, з чого почалася Ваша спортивна кар'єра?

— Загалом, я почала займатися спортом з першого класу. Шість років займалася спортивною акробатикою, потім рік плаванням та рік танцями. У віці 13 років, коли я була на фізкультурі, наш вчитель помітив, що в мене добре виходить бігати. Тому він запропонував мені спробувати займатися легкою атлетикою. Я пішла на перші тренування. З того часу пройшло майже сім років, а я і досі цим займаюся. Продовжила займатися тому, що у мене добре виходило, вже за перших три місяці ми з командою поїхали на Чемпіонат України і перемогли, тому я для себе вирішила, що це — моє.

— Як часто проходять тренування? У якому вигляді зазвичай вони відбуваються? Що Вам найбільше подобається робити?

— Все залежить від періоду. Змагання у нас відбуваються лише влітку та взимку, тому в змагальний період, зазвичай, по одному тренуванню в день шість разів на тиждень. А от в підготовчий період, тобто восени і навесні, бувають тренування по два рази на день шість днів на тиждень, неділя — завжди вихідний.

Кожне тренування починається з базової розминки: біг 1,5 км, вправи на гнучкість, бігові вправи. Після цього кожен виконує свою спеціальну роботу. Наприклад: різноманітні стрибки, бар'єрний біг, силове тренування в тренажерному залі, крос і тому подібне.

Найбільше я люблю стрибкові тренування, а також останнім часом полюбила тренажерну залу.

— Розкажіть більш детально про змагання, що проходили у Львові. Як вони відбувалися?

— Ці змагання відбуваються двічі на рік, влітку та взимку. Називаються Кубок України, на них нагороджується кубком лише перше місце. Змагаються серед дорослих з усіх видів

легкої атлетики. Я стрибаю у довжину, цього разу найкращий результат з трьох можливих 5 м 50 см. Чесно кажучи, єдине що потішило — це завершення сезону. Результатом була

незадоволена, розраховувала на кращий, однак що маємо, те маємо, працюємо далі?

— Чому Ви вирішили вступити на іноземну філологію, чому не фізкультурний?

— Щоб зруйнувати стереотип щодо того, що всі спортсмени навчаються на фізкультурному. Насправді, я з дитинства цікавилася іноземними мовами. І навіть до того, як я почала займатися атлетикою, зробила свій вибір на користь вступу на факультет іноземних мов.

— Розкажіть, що Вас мотивує та дає сили для тренувань? Чи підтримують Вас близькі? Як Ви налаштовуєте себе перед змаганнями?

— Мене мотивують успіхи близьких людей, адже мої сестра та хлопець також займаються легкою атлетикою. Звісно, завжди хочеться бути краще, тому це дає сили рухатися вперед.

Мої батьки завжди вірять у мене та підтримують. Це дуже допомагає, особливо в тяжкі періоди.

— Що до традицій перед змаганнями. Я завжди одягаю нові шкарпетки, і слухаю одну й ту ж музику, зазвичай пісні гурту «The Weeknd». Це допомагає налаштуватися. Також дуже люблю дорогою на стадіон поговорити з тренером, це вже як традиція.

— Розкажіть про свої плани на майбутнє? Чи плануєте Ви пов'язати життя зі спортом?

— Чесно, не люблю загадувати майбутнє. Звісно, я маю цілі та мрії, але все ж таки, життя занадто непередбачуване. Хочу реалізувати себе в інших сферах також. А щодо цілей, які я ставлю перед собою... Я хочу стрибнути за 6 м, це прекрасний результат, з яким можна конкурувати не лише в Україні, а і поза її межами.

Ольга Іношкіна

Флешмоб Єдності

Студенти та викладачі факультету фізичного виховання і спорту об'єднали свої руки та серця задля гарної ідеї - передати воїнам ЗСУ свою підтримку та повагу. Наші спортсмени провели флешмоб: розписали прапор України, залишивши на ньому свої побажання та слова вдячності, створили символічне коло єдності. Нагадаємо, що з перших днів війни завідувач кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення Олексій Булгаков став на захист Батьківщини. Розписаний прапор разом із енергетично-поживними смаколикami, придбаними за зібрані кошти студентів та викладачів, будуть надіслані 115 бригаді 138 батальйону, де служить Олексій. Віримо, що скоро зустрічимо наших ГЕРОІВ в стінах alma mater. Разом до перемоги! Слава Україні! Редакція спрямувала журналістку, щоб детально поспілкуватися з учасниками флешмобу та ознайомити читачів з цією подією. Ми зустрілися із заступником декана факультету фізичного виховання і спорту Денисом Опанчуком. Ось що він розповів:

В нас був запланований захід на День єднання, який відзначається 16 лютого. Ідею створити та організувати флешмоб запропонувала голова студентського братства Ілона Шидловська. Ініціативу вона взяла на себе, створила концепцію з прапором та солодощами. Ми про це говорили з колегами на вченій раді факультету, обговорили, з'ясували всі деталі і вирішили організувати флешмоб. Всі солодощі, які ми збираємось придбати, разом з підписаним та розписаним нашими студентами й викладачами прапором, поїдуть на фронт, де зараз безпосередньо перебуває наш завідувач кафедри Олексій Булгаков, який служить в Збройних силах України з початку повномасштабного вторгнення. Ми завдячуємо і йому та всім хлопцям та дівчатам на фронті та те, що вони обороняють нашу країну.

Учасники флешмобу мали бути одягнені у вишиванки. Не всі, звісно, дотрималися цього. Захід проходив у спортзалі № 1 на факультеті фізичного виховання та спорту. Там є багато місця, де можна розмістити велику кількість людей та хороший простір для такого роду заходу. У флешмобі було задіяно близько п'ятдесяти людей. Взагалі, ми запрошували всі групи, але багато студентів зараз відсутні на заняттях з різних причин. Одні на індивідуальному плані, другі вже

працюють або за інших причин відсутні. Були студенти, які навчалися у Олексія Булгакова, коли він ще викладав, а також був студент магістратури, який служить у ЗСУ, але мав у ці дні відпустку та приїхав на факультет підтримати флешмоб. На заході було присутнє й керівництво факультету, декан Тамара Кутик та завідувач кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту Рустам Ахметов.

Гроші, які збиралися,

підуть виключно на солодощі. В нас є скринька, у якій викладачі та студенти, хто скільки може, збирають потроху кошти. В першому семестрі викладачі та студенти вже збирали гроші і передавали допомогу у вигляді бронешитів чи чогось іншого, я точно вже не пам'ятаю. Зараз влаштували чисто символічно флешмоб, щоб зібрати ще трохи коштів та зробити приємне воїнам. На заході зібрано більше трьох тисяч.

Цей флешмоб був рядовим, він

стояв у мене у виховному плані, тому я його і вирішив включити у проведення. Не всі його в університеті проводили, проте зараз такі заходи потрібно намагатися проводити. Спочатку ми планували зробити як День єднання з прапорами, а Ілона запропонувала цікавий варіант, який ми і провели. На завершення заходу ми стали у коло, взяли за руки та зробили фотосесію.

Вікторія Моравська

Активний спосіб життя в Німеччині

Який же секрет довголіття та здоров'я німців?

Люди у Німеччині відомі своїм тривалим життям та високим стандартом здоров'я. За останні десятиліття вони стали прикладом для багатьох у світі як люди, які приділяють велику увагу активному способу життя. Давайте розглянемо кілька ключових аспектів активного життя в Німеччині.

Перш за все, це популярність велосипедів. Німці славляться своєю екологічною свідомістю. Величезна кількість громадян Німеччини обирають велосипед як основний засіб транспорту, мінімізуючи використання автомобілів. У багатьох містах Німеччини існують розвинуті мережі велосипедних доріжок та багато парковок для двоколісного транспорту. Це робить їх популярними

та зручними засобами пересування. Навіть у автобусах чи потягах існують спеціальні пристрої для перевезення велосипедів, що сприяє популяризації цього виду транспорту.

Спортивні заходи є невід'ємною частиною життя у Німеччині. У багатьох містах регулярно проводяться марафони та інші спортивні заходи, що сприяє залученню людей до активних видів відпочинку. Наймасштабніші марафони – Берлінський, Франкфуртський та Мюнхенський. Берлінський – один з найпрестижніших марафонських забігів у світі, у ньому бере участь близько 40 000 людей.

Німці також дуже люблять активний відпочинок на свіжому повітрі. Вони часто вирушають у гори для

піших прогулянок. На стежинах можна зустріти людей будь-якого віку, як дітей, так і пенсіонерів. Популярним є лижний спорт взимку. А влітку береги річок і озер, що розкинулися по всій країні, стають місцями для відпочинку та плавання.

Просування велосипедів як екологічного транспортного засобу, організація спортивних заходів та активний відпочинок на лоні природи – це лише кілька аспектів німецького підходу до здорового способу життя. Ці практики можуть стати великим прикладом для інших країн, які бачають підвищити свій рівень фізичної активності та поліпшити стандарт здоров'я своїх громадян.

Марія Мельничук

Новорічні свята у Німеччині

Українці мають багато різдвяних традицій, які передаються з покоління до покоління. В останні кілька років все більше українців потрапляє до країн Заходу. І ось їх спостереження за святкуванням Різдва та Нового року у Німеччині.

Більшість людей у Німеччині вважають новорічним святом саме Різдво. Для них це особливий день, коли уся родина збирається разом. Але з плином часу деякі поняття та традиції змінюються, тому зараз все більше німців 31 грудня зустрічають ще й Новий рік.

Святкування Різдва відбувається 25 та 26 грудня. Як і в більшості країн 25 грудня – це перший день Різдва (Erster Weihnachtstag), який символізує народження Христа. 26 грудня відзначається другий день Різдва (Zweiter Weihnachtstag) та також є державним святом у Німеччині. Цього дня більшість магазинів та підприємств закрито. Люди проводять це свято з родиною та близькими.

Німці дуже люблять традиції та цінують їх, і Різдво для них особливе свято. Тому готуватись починають ще заздалегідь. Вже восени на полицях магазинів з'являються новорічні

прикраси та особливі смаколики, зокрема пряники. Популярними також є адвент-календарі. Вони складаються з 25 віконечок, кожне з яких має маленький подарунок всередині. У магазинах є різноманітні календарі, як для дітей, так і для дорослих.

У Німеччині прийнято встановлювати ялинку у будинку. Зазвичай, ялинку прикрашають іграшками, гірляндами, ангелами та зіркою на вершині. В останні роки стало популярним прикрашати ялинку ще й різноманітними бантиками та фігурками тварин, які приносять удачу.

Святкові богослужіння стають особливо масовими напередодні різдвяних свят. Люди, які, можливо, не надто вірять у Бога, також ходять до церкви на Святвечір. Богослужіння відкриті для всіх і кожен охочий може прийти. Часто після церемонії у Святвечір діти розігрують історію народження Ісуса в короткій

театральній сценці, яка називається «П'єса Різдва».

Однією з прикмет новорічно-різдвяних свят у Німеччині є ярмарки. На початку грудня у кожному місті з'являються тематично прикрашені будиночки. У них можна придбати будь-що – від солодощів та глінтвейну до хенд мейд іграшок. Звісно, головним елементом є ялинка, яка, зазвичай, розміщена посередині ярмарку. Також у великих містах на ярмарках знаходяться різні атракціони, каруселі, оглядові колеса. Усе це створює неймовірну атмосферу свята. Ці ярмарки відвідують не тільки місцеві жителі, вони також популярні серед туристів.

Перебуваючи в Німеччині, я познайомилася з німкенем на ім'я Марлен Клаусніцер. Під час розмови ми почали говорити про Різдво та новорічні свята. Виявилось, що її родина святкує Новий рік, тому Марлен

розповіла, яких традицій вони дотримуються:

- Здебільшого, ми святкуємо Новий рік разом із друзями. Обов'язковим є смачна їжа, наприклад, раклет – новорічне традиційне блюдо для багатьох (швейцарська національна страва, яка, як і фондю, готується з розплавленого жирного сиру – Ред.). Зазвичай, під час вечері ми ще граємо в настільні ігри. Також гадаємо на розплавленому свинці або воскові. Кладемо трошки свинцю чи воску на ложку та нагріваємо над полум'ям свічки, потім виливаємо розплавлений свинець чи віск у холодну воду, де він набуває певної форми. Те, на що ця фігура буде подібна, і буде передбаченням на наступний рік. Ще однією традицією є випікання печива з передбаченнями, але подібне роблять у багатьох країнах. По телевізору ми обов'язково, хоча б частково,

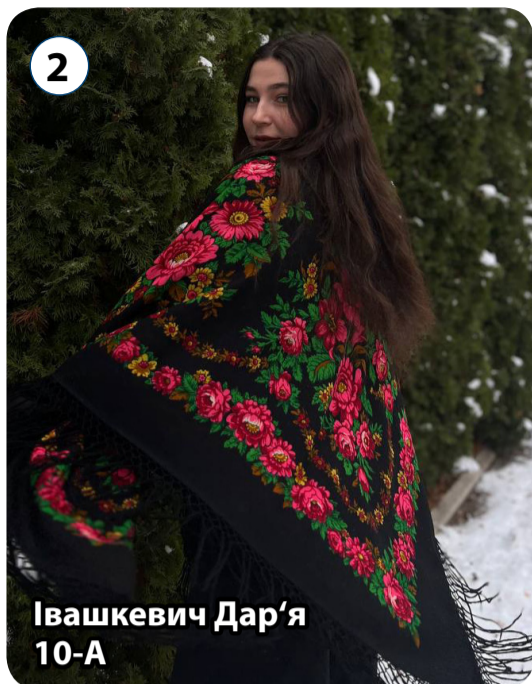
дивимось короткометражний фільм «Вечеря на одного» (або «90-й день народження»), комедійна телепередача, знята телеканалом NDR, найпопулярніша телепередача у Німеччині - Ред.) Ну і, звичайно, опівночі усі запалюють феєрверки, бенгальські вогні тощо.

Марія Мельничук

Підсумки конкурсу «Українська дівчина в українській хустці»

1
Яриновська Катерина
викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу

2
Івашкевич Дар'я
10-А

3
Благоднюк Олександра
21 Бд-Журн

Редакція студентсько-викладацької газети «Універсум» спільно з парламентом Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка проводила протягом зимових канікул конкурс фотографій на тему «Українська дівчина в українській хустці».

На розгляд читачів газети було представлено 12 фотографій – студентів та викладачів університету, учнів та вчителів Наукового ліцею.

Голосування відбувалось на двох платформах: на інстаграм-сторінці

Наукового ліцею та на ФБ-сторінці редактора газети.

Голосування розпочалося 9 січня з 10 години ранку. Двічі на тиждень усі бажаючі мали вільний доступ до фото конкурсанти та мали можливість проголосувати на інстаграм-сторінці Наукового ліцею. Голосування відбулося безперешкодно. У кожній сторінці відвідувачі сторінки могли обрати одну людину з двох, фото якої їм найбільше сподобалося. Голосування відбувалося у декілька етапів: цювоторка та цюсуботи протягом доби усі

мали можливість зробити свій вибір. Переможниця конкурсу є. Редакція газети та парламент ліцею мають надію, що такий конкурс проводитиметься і надалі

Результати конкурсу такі:
1 місце з результатом 578 голосів посіла Катерина Яриновська, вчитель української літератури Наукового ліцею, викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу;
2 місце з результатом 565 голосів посіла Дар'я Івашкевич, учениця 10-А Наукового ліцею;

3 місце з результатом 554 голоси посіла Олександра Благоднюк, студентка 21 групи спеціальності «Журналістика».

Редакція студентсько-викладацької газети «Універсум» та парламент Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка вітають переможців та бажають всіляких успіхів.

Відповідно до умов конкурсу редакція нагороджує переможців об'єктивним призом, а «срібло» та «бронзу» – заохочувальними призами.

Малюська Маргарита, учениця 11-А класу ліцею № 16 м. Житомира

Мені 16 років, люблю писати вірші, особливо коли я щаслива або мені сумно – це своєрідна терапія для заспокоєння. Також у вільний час читаю книги або готую. Кожного навчального року беру участь в різних конкурсах та олімпіадах. На мою думку, це чудовий спосіб проявити себе і свої вміння. Я досить товариська, маю багато приятелів, завжди прагну кращого і хочу стати успішною людиною.

Все процвітало, все росло,
Раділи люди й усміхались щиро.
Та якось раз щось впало
й все так затряслось.
Проснулись діти зі словами мами:
- Мерщій вставай,
війна не за горами...
І зі слюзми на очах збирають речі
люди й вирушають в даль.
Подалі від злочасної війни,
бо кожен хоче зберегти дитину,
вона ж бо й є майбутнє України.
Минає місяць - боротьба триває.
Зруйновано міста,
будинки та заводи,
цивільні люди гинуть від ударів.
І є військові, що віддали життя
за нашу Батьківщину,
за нас, за діток, й за майбутнє наше,
- їм вічна пам'ять
і безмежна вдячність...
Ми відбудуємо міста,
заводи та будівлі,
і вигукнем всі разом: ми -
українці! Слава Україні!

Нескорені

Світличні – прізвисько для української культури II половини ХХ ст. справді значуще.

Вчитель української мови, переїхавши до Києва із Луганщини у 1963 році, ближче до брата Івана, органічно влилася в атмосферу післякультивського пробудження й відродження, що панували в українській столиці. Надія з головою поринула у культурне життя Києва. Брала участь у літературних вечорах, зустрічах, лекціях, конференціях, екскурсіях, організованих клубом творчої молоді «Сучасник».

Попервах Надійка ніби була в тіні старшого брата-поета Івана Світличного – натхненника і соратника шістдесятників. Дуже скоро вона виборола самостійне місце серед однодумців, набула авторитету, зажила поваги серед патріотично налаштованих українців. Вона вміла залучити інших до української ідеї, пробудити в них національні почуття, потяг до творчості в ім'я України. Цих однодумців об'єднувала українська народна пісня, а Надійка дуже гарно співала, декламувала поезію. З нею було затишно, тепло і надійно. Вона була вірною соратницею брата. Іван Світличний залучив її до справи самвидаву – цього чи не найреальнішого досягнення шістдесятників.

Згодом вона стала одним із найдієвіших

чинників самвидаву – редагувала, розмножувала, розповсюджувала. Вона стала однією з головних особистостей українського руху опору 1960-х – носіїв національної свідомості, ідеї національного відродження, демократизації суспільства.

Після арешту у 1972 році Івана Світличного, В'ячеслава Чорновола та інших інакодумців вона стала об'єктом пильної уваги КДБ. Майже щодня були допити, обшуки, тотальне стеження. Через декілька місяців після арешту брата Івана Надію Світличну було заарештовано за статтею 62.1: антирадянська агітація і пропаганда. Сина Ярему, якому було два роки, забрали до будинку дитини. Засудили Надію до чотирьох років таборів суворого режиму. Вона відбула їх у Мордовії серед жінок-політ'язнів по сусідству з табором, де відбували покарання Василь Стус, В'ячеслав Чорновіл і наш земляк з Радомишльщини Василь Овсієнко.

У 1976 році вона повернулася до Києва. Жилося дуже важко: постійний нагляд, репресії, повне безправ'я, неможливість влаштуватися на роботу за професією, загроза звинувачення в «тунельності». А на руках двоє неповнолітніх дітей. Та попри все не відходила від громадського життя, брала активну участь у виданні і розповсюдженні самвидаву, стала членом Української Гельсінської групи.

У 1978 році Надія Світлична виїхала з України до США. Вона ніколи не покидала органічних зв'язків з рідною землею. Одразу завоювала високий авторитет серед української громади за кордоном. Вона вела активну громадську, журналістську, видавничу роботу. У 1985 році Надію Світличну було позбавлено радянського громадянства. Вона продовжувала жити і працювати для України. Працювала як перекладач і редактор в Українському інституті Гарвардського університету, у видавництві «Пролог», у журналі «Свобода», вела цикл передач на радіо «Шістдесятництво в Києві», вела радіожурнал «Надія», на сторінках якого розповідала про діячів новітнього українського культурного

відродження, героїв руху опору, в'язнів сумління – О. Заливаху, А. Горську, В. Зарецького, В. Стуса, Є. Сверстюка, В. Чорновола, І. Світличного та інших, редагувала журнал «Віра».

Як представник України виступала зі свідченнями на Сахарівських слуханнях у Вашингтоні і Лондоні, на конференції комісії з питань безпеки і співробітництва в Європі, в Конгресі США. Брала участь у роботі міжнародної організації «Демократія і незалежність». У 1994 році Надія Світлична була удостоєна Шевченківської премії «за активну публіцистичну журналістську діяльність». Вона брала участь у різних громадських акціях, утілюючи ідею соборності України.

Також брала активну участь у видавничих проєктах, зокрема у виданні творів Івана Світличного, Василя Стуса. Впорядковувала збірку спогадів про свого брата Івана Світличного «Доброокий» (Київ, 1998). Надія написала спогади про свої роки в Україні, впорядковувала матеріали своїх посестер по боротьбі за Волю і Процвітання України.

Похована Надія Світлична на Байковому цвинтарі в рідній українській землі.

Марія Масловська

P.S. Аудіоісторія Надії Світличної за посиланням: <https://hromadske.radio/podcasts/persona/ya-ne-kochochu-buty-hromadiankoiu-naybil-shoho-u-sviti-kontstaboru-istoriia-dysyidentky-nadii-svitlychnoi>

1972 р. Світлична Н. Світличної зі справи КГБ.

Засновник: Житомирський державний університет імені Івана Франка.
Свідоцтво про реєстрацію ЖТ № 257 від 22 січня 2003 року.
Редактор: Андрій Близнюк.
Коректори: СІЦ.
Верстка: Тетяна Безверха.
© СІЦ (макет редакції).

Адреса редакції: вул. В. Бердичівська, 40, кім. 215а, корпус № 4, Житомир, 10008.
Тел.: (097) 322-09-50.
Електронна адреса: a.bliznjuk.zt@gmail.com
Електронна версія газети: <https://zu.edu.ua/universum.html>

Редакція може не поділяти думки авторів публікацій. Редакція залишає за собою право на редагування і скорочення матеріалів. Рукописи не повертаються і не рецензуються. За достовірність фактів, поданих

у матеріалах, відповідальність несе автор, а рекламної інформації — рекламодавець. За якість газети відповідальність несе друкарня. При передруку матеріалів «Універсума» посилання на газету обов'язкове. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Світличні, вміщені у газеті, не обов'язково є прямими ілюстраціями до текстів.

Газета є членом Асоціації професійних журналістів і рекламистів Житомирщини та Асоціації молодіжної преси України.

Електронна версія.

Віддруковано
Адреса
Тел.
Замовлення

Наклад

19.12.2023 года.
І. Адамова.